

TALVI

saapuu Rosalaan

Elämä on ohjannut Sannaa ja Pequa hidastamaan ja tarttumaan hetkeen. Monta elämän äkkipysähdystä on koettu, periksikin olisi voinut antaa, mutta se ei ole tämän talon tapa.

TEKSTI ELISA MIININ // KUVAT RAISA RANTA

Aana hörppää isän ja äidin iloksi porkkana-tölkistä juomaa. Vanhan talon lattiolla räsymatoilla on paikkansa.

Sanna Wikström on ehtinyt neljässä vuodessa kokea sellaista, joka monelta jää vuosikymmenissäkin kokematta. Onneksi.

Tämä vuosi ei ole ollut elämän helpoimpia.

– Pahinta oli toukokuussa Pequn hoitojen aikaan. Hän oli tosi huonossa kunnossa, oksensi, eikä voinut mitenkään kontrolloida oloaan. **Aana** kaipasi kovasti pappansa ja pyrki vierashuoneeseen, jossa Pequ vietti suurimman osan ajasta, **Sanna Wikström**, 31, huokaa.

– Minulla ei ollut muuta vaihtoehtoa kuin laittaa Aana pinnasänkyyn huutamaan.

Samaan aikaan Pequ huusi vierashuoneesta ulos pahaan oloaan.

Sanna oli kahden huoneen viestinvälittäjä.

– Minun rooliksi jäi olla ukkosenjohdattimena heidän välissään.

Riihimäkeläisen puutalon, Rosalan, keittiössä on rauhallista. Hiljaa hiipivän talven hämärää valaisevat kynttilät, isossa mukissa höyryää lämmin tee.

Pekka "Pequ" Nieminen, 43, istahtaa valkoiselle puutuolille. Kaksivuotias Aana on päiväkodissa, kissat loikoilevat raukeina lattialla. Utelias Niitze hyppää pöydälle nuuhkaisemaan emäntänsä teekuppia.

– Hei, alas siitä, Sanna kommentaa kissaa.

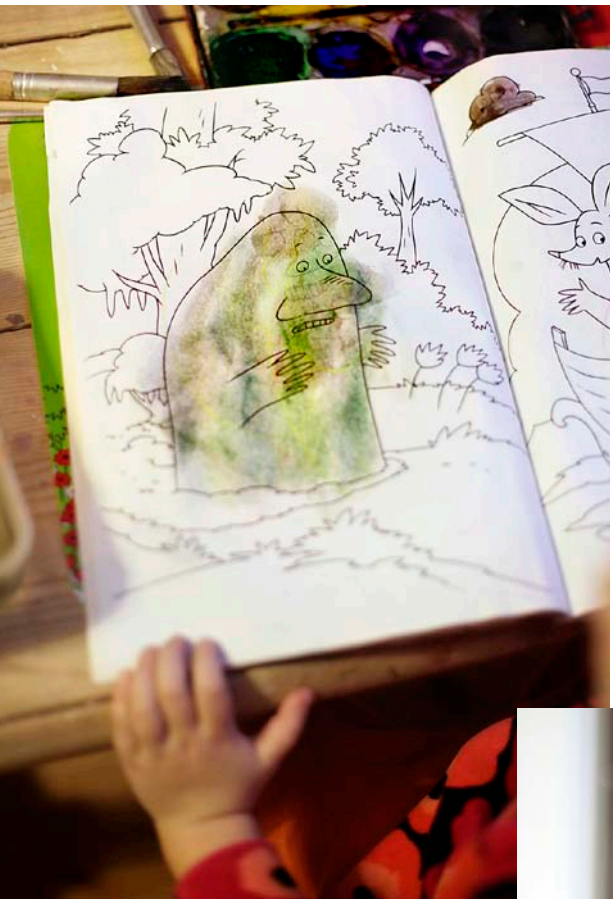
Sanna on tyyni. Viime keväästä tuntuu olevan pieni ikuisuus. Sydämeen koskee vielä, mutta tässä hetkessä on jo parempi olla. Aana pystyy

vihdoin nukkumaan, Pequn hoidot ovat ainakin toistaiseksi ohi.

– Kyse ei ole huonosta tuurista. Uskon, että meille tapahtuu asioita, joiden kuuluu tapahtua. Silloin voi joko panna vastaan tai yrittää ymmärtää, mitä minun on tarkoitus tästä kaikesta oppia.

Rohkeus on tunne, voima tai tahto, joka on kantanut Sannaa ja Pequa muutoksesta toiseen. Ratkaisukeskeisinä ja käytännöllisinä ihmisinä he ottavat asiat vastaan sellaisena kuin ne kulloinkin annetaan.

– En suostu uhriksi. Jokaisessa elämän vaiheessa on aina jotakin, mihin voimme itse vaikuttaa, Sanna sanoo.

Muumilaakson Mörkö on saanut Aanan käsittelyssä vihreäkuultoisena värin.

Kissanpäiviä Rosalassa riittää. Taika-kissalla on ikkunan ääressä asialliset tarkkailupaikat.

Pequ tuo kuvaan lempi-esineensä. Live kääntyy englannista suomeksi moneen tapaan. Se on elävä, suora, elää, asua, pysyä mielessä, selvitä.

Aana, 2, on saanut piirustustyöt päätökseen. Nyt on vanhempien aika halia hetki.

Hitaasti kiiruhtaen

● **Sanna Wikströmin** kirjoituksia hidastamisesta, Rosalan arjesta ja ekoilusta lukee viikoittain noin 70 000 Hidasta elämää -nettisivuilta. Sanna on puhunut hidastamisesta myös lehdissä, nettikolumneissa ja Ylen *Inhimillisessä tekijässä*.

● **Pequ Nieminen** on hitailupioneeri, joka melkein viisi vuotta sitten perusti Facebookiin Hidasta elämää -ryhmän. Se on innostanut tuhansia tekemään asioita itseään kuunnellen.

Istumme satavuotiaassa puutalossa, vaaleanpunaisessa kuin vaahtokarkki, asuinalueella lähellä Riihimäen keskustaa.

Kun Sanna tapasi Pequun

Iskelmä-lehden päätoimittajana työskennellyt Sanna tapasi Warner Musicin tuotantopäällikön Pequun työkeikalla Emma-gaalassa maaliskuussa 2008.

– Huomasin Pequun positiivisen asenteen ja poikkeuksellisen läsnäolon. Meditoin silloin paljon ja aistin hänessä valoisan energian, Sanna muistelee.

Lämmin väreily tavoitti myös Pequun.

– Sannassa vaikutuksen tekivät silmät, jotka säteilivät valoa ja läsnäoloa.

Rakkaustarinan alku on kuin sinetti sille, millaisia polkuja heidän yhteinen elämänsä on kulkenut. Puoli vuotta tapaamisen jälkeen pari meni maistraatissa naimisiin.

Ystäville ja sukulaisille asiasta kerrottiin elokuisissa kesäjuhlista.

– Anoppi sanoi, että niin oli meidän näköiset häät. Kakku loppui kesken eikä kahvimaitoa ollut ollenkaan, Sanna sanoo ja nauraa makeasti.

– Salamahäillä säästyti kokonainen vuosi elämästä, kun emme jääneet miettimään ja askartelemaan karkkinysäköitä. Asiat pitää uskaltaa tehdä omalla tavallaan, Pequ täydentää.

Vastarakastuneiden elämä oli monella tapaa hyvä: ihana koti idyllisessä Käpylän kaupunginosassa Helsingissä, innostavat työt, hienot tit-

telit ja säännöllisesti tilille ilmestyvä kuukausipalkka.

Käänteen tekevä aika

Sanna alkoi odottaa Aanaa pian häiden jälkeen. Hän työskenteli raskauden loppuun asti, viritti jaksamisensa ääriarjoille – ja väsyi.

Äitiysloman piti olla hengähdystauko heikentyneen työelämän keskellä.

– Raskauden kolme viimeistä viikkoa vietin migreenin takia tipassa sairaalassa. Synnytyskään ei mennyt ihan putkeen, ja jouduin lopulta leikkaukseen.

Sannan herättyä kättilö sanoi, että hengenvaaraa ei ole, mutta Aanalla on kaulassa imusuonen epämuodostuma.

Aanan kasvainta päätettiin seurata rauhassa. Vuoden iässä tyttö joutui pahan tulehduksen takia Lastenklinalle, ja tulehduksen myötä kasvain lähti sulamaan itsestään pois.

Kasvainta pahempi vanhemmille oli kuitenkin Aanan valvominen. Vaikeita vatsaongelmia aiheuttaneen refluktitaudin takia hän nukkui muutaman tunnin illalla ja aamulla, mutta valvoi ja itki läpi yön sydämen.

Sanna ja Pequ tekivät vuoroön pedin vierahuoneeseen ja kulkivat päivät pää sumussa jatkuvan unenpuutteen takia.

– Kahden vuoden valvominen oli henkisesti pahempaa kuin syöpään sairastuminen, Pequ sanoo.

Kun Sanna palasi takaisin töihin viime vuoden syksyllä, työnantaja tarjosi hänelle ylennystä liiketoiminnan johtajaksi. Se oli isku vasten kasvoja: vuoden valvomisen jälkeen pienen lapsen äiti kaipasi kaikkea muuta paitsi lisää vastuuta ja pidempiä työpäiviä. Kieläytyminen tehtävästä ei ollut helppoa, mutta yhden yön miettiminen riitti päätökseen. Sanna jäi pois työstä, tyhjän päälle.

Lokakuussa pariskunta avasi *Hidasta elämää* -nettisivut.

Ei se ollutkaan väsymystä

Jo kesällä pariskunnasta oli tuntunut, että elämä ei ole omissa käsissä. Oli liian kiire, liikaa töitä, liian vähän aikaa kuunnella omia tarpeitaan.

Työ, sen haasteet ja jatkuva ihmisten tapaaminen innostivat, mutta myös veivät voimia.

– Elämässä pitää tehdä niin kuin hyvältä tuntuu, eikä jäädä varmistelemaan. Kun tietää kuka on ja mitä tahdot, uskaltaa tehdä nopeita ratkaisuja.

Alkoi kypsä ajatus muutosta oman talon rauhaan, etämmälle pääkaupungista ja liian korkeista elinkustannuksista.

Aikaisemmin syksyllä Pequ oli jäänyt jo hoitovapaalle ja tammikuussa hän osallistui luontaiatuotetietouden viikonloppukurssille.

– Olin tuntenut itseni epämääräisen sairaaksi jo pidemmän aikaa. Minua väsytti ja huimasi. Lääkärit olivat kuitanneet sen johtuvan pitkään kestäneestä valvomisesta.

Perjantain outo olo muuttui lauantaina kuumeeksi, ja sunnuntaina Pequ ilmoitti jäävänsä kotiin.

– Silloin tiesin, että hän on todella sairas. Ajattelin, että hän osallistuisi kurssille vaikka pää kainalossa, Sanna sanoo.

Yleislääkärin vastaanotolla Pequ sai pikaisen angiinadiagnoosin, penisilliinikuurin ja kehoituksen mennä kotiin lepäämään.

– Kotona löysin netistä karun faktan: jos yli nelikymppiselle miehelle nousee patti vain toiselle puolelle kaulaa, se on aina syöpä. Hakeuduinkin korvalääkäriin, joka tajusi tilanteen heti. Virallisen diagnoosin saaminen kesti kolme viikkoa, mutta jo ennen sitä ilmoitin töihin, että jään sairauslomalle, Pequ sanoo.

Syöpädiagnoosi antoi lopullisen sysäyksen muuttoaikelle.

– Sanna ehdotti, että mitä jos laitetaan asunto yhdeksi viikonlopuksi myyntiin ja katsotaan, miten käy. Näyttöön tuli 35 perhettä, ja ensimmäisenä iltana saimme tarjouksen, joka ylitti pyyntihintamme. Teimme saman tien oman tarjouksemme Rosalasta.

Entä jos Pequ ei selviäkään?

Punaposkinen Aana riisuu touhukkaana ulkovaatteensa eteisen lattialle. Vaalea tukka on piposta sähköisenä, suu hymyssä papan antamassa karkista.

Se, että kotitalo on juuri Riihimäellä, on sätumaa. Yhtä hyvin olisi voitu muuttaa Karjaalle tai Loviisaan. Tärkeintä oli löytää oikeanlainen talo: ennen sotia rakennettu, tukevasti hirsirunkoinen ja pohjaltaan sopiva oman perheen tarpeisiin.

– Syöpähoitajani sanoi, että yleensä ihmiset alkavat diagnoosin saatuaan jarrutella. Me kuitenkin painoimme kaasua. Tarvitsin jotain, mikä ankkuroi minut tulevaisuuteen ja keskittää ajatukseni syöpähoitojen jälkeiseen aikaan.

Kaupat talosta tehtiin huhtikuusena sunnuntaina. Seuraavana päivänä alkoivat Pequun syöpähoidot.

– Pieninä hetkinä olen sallinut itseni ajatella, että mitä jos Pequ ei selviä. Etukäteen murehtiminen on kuitenkin turhaa. Se pilaa tämän hetken, joka meillä on nyt.

– Mieluummin kysyn: mitä jos kaikki menee hyvin?

Ihmisen ihmeelliset resurssit

Pequ sairasti syöpän ensimmäisen kerran kolmikymppisenä. Silloin oli hyvää aikaa miettiä, istuuko omissa elämässään kuljettajan vai matkustajan paikalla.

Kuka ohjaa ja mihin suuntaan.

Tällä kertaa syöpä oli vallannut koko oikean puolen nielurisän ja lähettänyt etäpesäkkeen imusolmukkeeseen. Selvitäkseen Pequ kehitti metodin, josta hän suunnittelee kirjoittavansa kirjan.

– Kun on pakko, ihmisestä löytyy ihan älyttömät resurssit selviytyä tilanteesta kuin tilanteesta, Sanna sanoo.

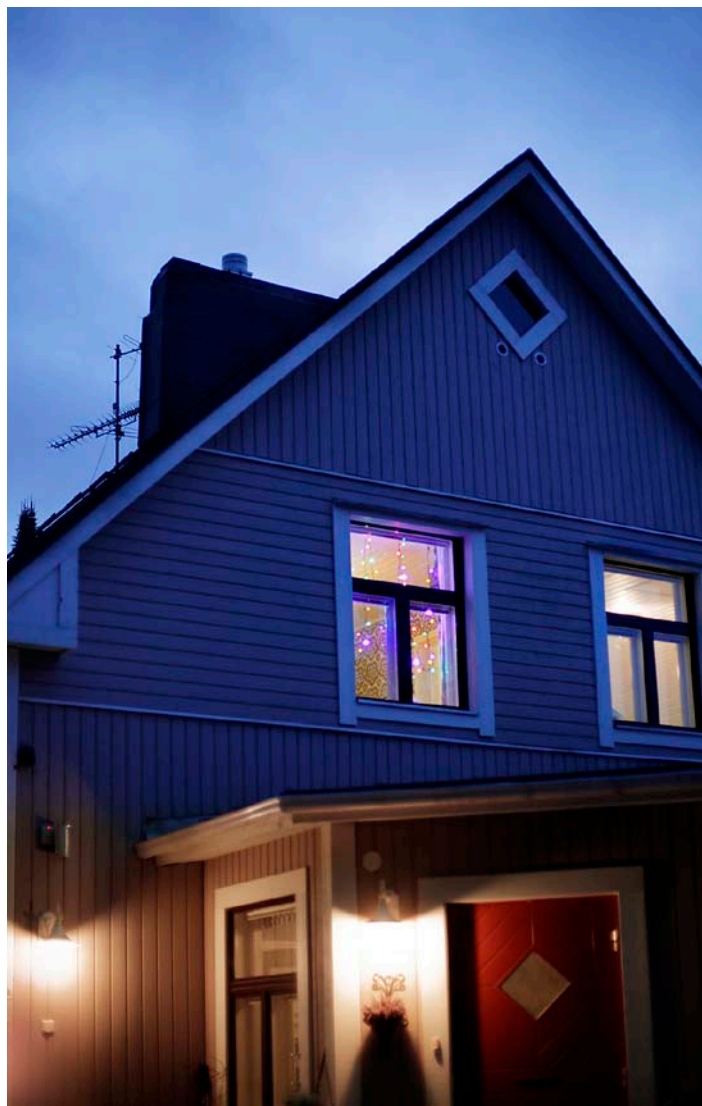
Ja toisaalta:

– Olin aivan tokkurassa, kun en voinut jakaa yövalvomista Pequun kanssa. Mutta mitä muuta vaihtoehtoja minulla oli kuin selvitä – lähteä Thaimaahan vai?

Sädehoitoa annettiin Pequle jokaisena arkipäivänä seitsemän viikon ajan. Se oli raskasta aikaa. Facebookiin perustetun voima-

– Ei me olla enää samoja tyyppejä kuin tavatessamme. Ihmetellen kysymme, ketäs me ollaan ja mitä meidän on tarkoitus täällä tehdä, Sanna sanoo.

Sininen ilta on laskeutunut Rosalan ylle. Lastenhuoneen ikkunassa loistavat värikkäät jouluvalot. Joulu saa tulla.

Neljään vuoteen on mahtunut enemmän käänteitä kuin moneen elämään. Kun on selvinnyt paljosta, tietää kaiken olevan mahdollista.

ryhmän ja läheisten antaman käytännön tuen avulla perhe selvisi.

Eikä syöpä ole pelkästään paha asia, Pequ sanoo. Se pakottaa pysähtymään, ohjaa takaisin raiteilleen ja keskittää ajatukset siihen, mikä elämässä oikeasti on tärkeää.

– Me toimimme niin helposti itseämme vastaan. Juomme kahvia kun väsyttää ja hoidamme flunssaa lääkkeillä sen sijaan että lepäisimme.

Viime kesäkuussa Pequ näki uuden kotinsa ensimmäistä kertaa kaupanteon jälkeen. Korkeiden kinosten paikalla kukkivat omenapuut. Silloin oli helppo ajatella, että juuri näin elämän pitikin mennä.

Mihin kaikkeen pystymmekään?

Talven sininen hämärä laskeutuu Rosalan ympärille. Kynttilät maalaavat varjoja vanhoihin seiniin, lattia narisee villasukkien alla.

Huone on sisustettu Rosalan filosofiaa kunnioittaen: kekseliäästi, kierrättäen, turval-

lisista ja kestävästä materiaaleista, hyvää energiaa pursuten.

On hetki aikaa olla, hitaasti, tästä päivästä nautiskellen.

Sannan ja Pequ neljään yhteiseen vuoteen on mahtunut enemmän käänteitä kuin moneen ihmiselämään. Kun on selvinnyt paljosta, tietää kaiken olevan mahdollista.

Silti kysymyksiä riittää.

– Entä sitten, kun meillä ei ole enää koko ajan raskas olo?

– Millaiset voimavarat meistä vapautuu, kun pääsemme normaaliin elämään?

– Mihin kaikkeen pystymme, kun yhdistämme kaiken hyvän energiamme?

Elämän perusasioiden äärellä he ovat olleet pakotettuja mukautumaan, muuttumaankin.

– Ei me olla enää samoja tyyppejä kuin tavatessamme. Ihmetellen kysymme, ketäs me ollaan ja mitä meidän on tarkoitus täällä tehdä, Sanna sanoo.

Asioiden normalisoituminen ei ole ollut pelkästään helpotus. Kun maailma ei enää päättynytään kotiovelle, molemmat alkoivat oirehtia: Pequ epämääräisellä pahalla ololla ja masennuksella, Sanna paniikkikohtauksilla.

– Välillä sydän hakkaa, maailma pyörii ja tuntuu, että kuolen. Mutta en halua lääkittää itseäni. Kropan pitää saada purkaa kaikki paha olo ulos, Sanna sanoo.

Kun on aikaa kuunnella itseään, on helpompi ottaa vastaan elämän tilkkutäkki. Hidastaakin voi omalla tyylillään: toisille sopii villasukissa leikottelu, toisille kiireinen, mutta tasapainoinen työnteko.

Rosalan asukkaille luontevaa on olla muutoksen keskipisteessä.

Joululta toivotaan vain yhtä asiaa, rauhallista yhdessäoloa.

Rosalan filosofian mukaisesti lahjoja on vain vähän ja ne hankitaan sille, joka niitä eniten kaipaa – Aana Auringolle. ✨